

תת"ע 6861/03/19 - אגבאריה עבד אלכרים נגד מדינת ישראל, שלוחת תביעות תעבורה חדרה

בית משפט השלום לתעבורה בחדרה

תת"ע 6861-03-19 מדינת ישראל נ' אגבאריה עבד אלכרים
תיק חיצוני: 10251353065

מספר בקשה: 5

אגבאריה עבד אלכרים ע"י ב"כ עו"ד עווידה גיהאד

מדינת ישראל שלוחת תביעות תעבורה חדרה

בפני כבוד השופטת עידית פלד
מבקש
נגד
משיבה

החלטה

בפני בקשת הנאשם לביטול כתב אישום מחמת הגנה מן הצדק, מן הטעם שהתביעה נהגה בחוסר תום לב ובחוסר הגינות כאשר תיקנה את כתב האישום (בדרך של הוספת עד תביעה) בעקבות פגישה בין הצדדים.

ואלה העובדות הצריכות לענין:

כנגד הנאשם הוגש ביום 15.3.19 כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגה בשכרות, עבירה מיום 15.2.19.

על פי הנטען בכתב האישום, בתאריך 15.2.19 בשעה 02:12 נהג הנאשם ברכב פרטי בכביש 65 ק"מ 16 ממערב למזרח בהיותו שיכור, בכך שבדגימת אויר נשוף שלו נמצא כי ריכוז האלכוהול בליטר אחד של אויר נשוף היה 127 מק"ג העולה על ריכוז של 50 מק"ג שנקבע בפקודה, בניגוד לסעיפים 62(3), 64ב(א)(3א), וסעיף 39א לפקודת התעבורה.

בדיון מיום 17.4.19 ביקש ב"כ הנאשם לדחות את ההקראה למועד נוסף לצורך צילום חומר החקירה; והתיק נדחה להקראה ליום 17.11.19.

ביום 14.5.19 הגישה המאשימה הודעה על תיקון כתב האישום, בדרך של מחיקה והוספת עד תביעה.

בדיון מיום 17.11.19 העלה ב"כ הנאשם טענה להגנה מן הצדק, מן הטעם שנטען, כי ביום 14.5.19 הגיע למשרדי המאשימה וניהל דין ודברים במגמה להגיע להסדר, ושטח בפני המאשימה את חולשת הראיות (בין היתר היעדרו של מפעיל הינשוף מרשימת העדים); וכי התביעה נהגה בחוסר תום לב ובחוסר הגינות כאשר זמן קצר לאחר הפגישה

עמוד 1

הגישה בקשה לתיקון כתב האישום להוספת עד תביעה לרשימת העדים לאור הדברים שהסנגור הביא בפניה בפגישה, ובשל כך זוהם ההליך המשפטי, נפגעה תחושת הצדק של הנאשם, ונפגעה פגיעה חמורה זכותו של הנאשם להליך הוגן. נטען, כי תיקון כתב האישום נגוע בחוסר תום לב, שכן נעשה עקב משא ומתן שניהל הסניגור עם התביעה על מנת להגיע להסדר טיעון; ותיקון כתב האישום כאשר התביעה העלימה מבית המשפט את הסיבה האמתית לתיקון, וניהול ההליך הפלילי לאחר התיקון, עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית.

בהחלטת מיום 17.11.19 אפשרתי למאשימה להגיש תגובה בכתב, ולסניגור להגיש תגובה לתשובה שתוגש.

בתגובת המשיבה מיום 18.12.19 (אשר הוגשה באיחור) נטען, כי כבר במעמד הפגישה בין הצדדים בחן נציג המאשימה את התיק ועלה כי עד התביעה, שהינו מפעיל הינשוף, אינו רשום בכתב האישום כעד תביעה, והודע לב"כ הנאשם בשלב הפגישה כי יוגש כתב אישום מתוקן בשלב ההקראה בו נתונה לתביעה הזכות לתקן את כתב האישום; כי לא מדובר בתיקון הנוגד את ההגינות המשפטית, אלא בהתנהלות שגרתית לתיקון כתב אישום כאשר מדובר בעד מרכזי שחומר הראיות הנוגע אליו מצוי בתיק התביעה והיה גלוי בפני המבקש, ומדובר בתיקון טכני לתיקון טעות קולמוס שלא נרשם ברשימת עדי התביעה; וכי מדובר בעבירת שכרות חמורה, ותחושת הצדק וההגינות והאינטרס הציבורי הרחב מחייבים את המאשימה לפרוש בפני בית המשפט את התמונה המלאה והנכונה; וקבלת הבקשה תפגע בזכותה של המאשימה לתקן את כתבי האישום במועד הניתן לה בחוק, ובמיוחד כאשר מדובר בתיקון שהיה נעשה גם אילו לא היה נפגש ב"כ המבקש עם המאשימה.

בתגובת ב"כ הנאשם נטען, כי תגובת המאשימה הוגשה באיחור, ויש לדחותה ולו מן הטעם הזה בלבד; וכן נטען כי לא מדובר בתיקון טכני או בתיקון טעות קולמוס, אלא בתיקון מהותי שלא היה נולד אלמלא הפגישה עם ב"כ הנאשם; וניצול הדברים שנאמרו בפגישה הינו פגם מהותי היורד לשורשו של עניין פוגע באמון וביחסים בין התביעה לסנגורים ובתחושת הצדק וההגינות, באופן המצדיק מתן סעד מן הצדק.

דין

דוקטרינת ההגנה מן הצדק עוגנה כטענה מקדמית לאחר תחילת המשפט על-פי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי; ועל פיה, רשאי נאשם לטעון כי הגשת כתב אישום או ניהולו של הליך פלילי נגדו עומדים "בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

נפסק, כי ההגנה עשויה לחול בכל מקרה שבו "קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות כפי שזו נתפסת בעיניו של בית-המשפט" (ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פסקה 21 (פורסם בנבו, 31.3.2005), עתירה לדיון נוסף נדחתה).

"בענין בורוביץ נקבע מבחן תלת-שלבי לבחינת מהותה ומקומה של טענת "הגנה מן הצדק" בנסיבות מקרה מסוים.

בשלב ראשון, יש לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים, ולעמוד על עוצמתם; בשלב השני, יש לבחון האם בקיומו של ההליך הפלילי, חרף הפגמים, יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגיונות. כאן, על בית המשפט לאזן בין האינטרסים השונים, תוך החלתם על הנסיבות הקונקרטיות של העניין. בתוך כך, יש לייחס משקל לחומרת העבירה המיוחסת לנאשם; לעוצמת הראיות; לנסיבות האישיות של הנאשם וקרבת העבירה; למידת הפגיעה ביכולת הנאשם להתגונן; לחומרת הפגיעה בזכויות הנאשם להליך הוגן, והנסיבות שהביאו לגרימתה; למידת האשם הרובץ על הרשות; ולשאלה האם הרשות פעלה בזדון או בתום לב. לכל אחד מהשיקולים האמורים יש לתת את המשקל היחסי בהתאם לנסיבות המקרה הקונקרטי. בשלב השלישי, אם שוכנע בית המשפט כי קיומו של ההליך כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגיונות, עליו לבחון אם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים ומידתיים שאינם מחייבים תוצאה של ביטול כתב האישום. (ע"פ 2144/08 **אברהם מונדרוביץ' נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.01.2010)).

לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים בענייננו, אני סבורה כי הודעת המאשימה על תיקון כתב האישום, בדרך של הוספת עד תביעה, אינה עולה כדי פגיעה בעקרונות הצדק ובהגיונות המשפטית, כפי שיובהר להלן:

שלב ראשון - זיהוי הפגם שנפל בהליך ועוצמתו

על פי הוראת סעיף 91 לחוק סדר הדין הפלילי, "תובע רשאי, בכל עת עד לתחילת המשפט, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, במסירת הודעה לבית המשפט המפרטת את השינוי; בית המשפט ימציא העתק מן ההודעה לנאשם." "תחילת המשפט" מוגדרת, על פי הוראות סעיף 143 לחסד"פ, כהקראת כתב האישום לנאשם. כך שעד לתחילת המשפט והקראת כתב האישום, רשאית התביעה לתקן את כתב האישום, לפי שיקול דעתה, במסירת הודעה לבית המשפט; ובטרם הוקרא כתב האישום והשיב הנאשם תשובה לכתב האישום, תיקון כתב האישום אינו טעון רשות, ואינו דורש מתן רשות לתיקון (בניגוד לנסיבות פסקי הדין אליהם הפנה ב"כ הנאשם), ולבית המשפט אין סמכות של התערבות בהודעת התיקון (יעקב קדמי, **על סדר הדין בפלילים**, חלק שני, א, בעמוד 948).

לפיכך, וכל עוד לא הוחל בדיון, שולטת התביעה על תוכן כתב האישום, על אף שכבר הוגש פורמלית לבית המשפט; ואמינה עלי טענת המאשימה, כי אי ציון העד כעד תביעה מלכתחילה נבע מטעות, וכי מדובר בעד תביעה שחומר החקירה בעניינו מצוי בתיק התביעה והיה גלוי בפני הנאשם (ולא נשמעה כל טענה בעניין זה), ומדובר היה בתיקון טעות טכני.

בכל מקרה, אין בטענה, כי ההודעה על תיקון כתב האישום באה לאחר פגישה בין הצדדים, כדי למנוע תיקון כתב האישום. בהקשר זה מקובלת עלי הגישה שבטאה בתפ"ח (מחוזי ב"ש) 33171-05-14 **מדינת ישראל נ' משה רובין** (פורסם בנבו, 07.05.2015), שעל פיה "אינני מוצא כל מקום לטענות על כי הבקשה לתיקון באה לאחר הליך גישור ופגישות בין הצדדים. המבחן בשאלה אם לאפשר תיקון כתב אישום הינו במסגרת ההוראות המפורטות לעיל, ואין לטענות האמורות כל היבט אשר יהיה בו לשעצמו כדי למנוע תיקון כתב אישום." וראו גם ת"פ (מחוזי י-ם) 12158-06-15 **מדינת ישראל נ' יונתן ברוכים**, (פורסם בנבו, 18.01.2016) בפסקה 52-53.

בענייננו, הודעת המאשימה הוגשה עוד טרם נשמעה תשובת הנאשם לאישום, וגם אם הודעת התיקון נובעת מגילוי הטעות במהלך פגישה בין הצדדים, הרי שאין הדבר צריך לחסום דרכה של המאשימה מלנסות ולהוכיח את המיוחס

בכתב האישום.

שלב שני - האם בקיומו של ההליך הפלילי, חרף הפגם, יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגנות

בענייננו, אני סבורה, כי לא נפגעה זכותו של הנאשם להליך הוגן. תיקון כתב האישום על דרך הוספת עד תביעה בשלב הדיוני בו נעשה, מותירה בידי הנאשם הזדמנות סבירה להתגונן כראוי בעקבות התיקון, ואין בו כדי לפגוע בקו הגנה מסוים אשר הוחל בו במסגרת הדיון, ומובן כי נשמרות לנאשם כל האפשרויות לכלכל הגנתו כראוי ולהתגונן גם מפני האמור בכתב האישום המתוקן; ותיקון כתב האישום בשלב מוקדם זה של הדיון, עוד בטרם ניתן מענה ובטרם נשמע עד כלשהו, אין בו כדי לפגוע באפשרות הנאשם להתגונן, אינו מקפח את הגנת הנאשם, ואינו פוגע בזכות הנאשם להליך הוגן.

יתרה מכך, החובה לעשות צדק כוללת גם צדק כלפי הציבור; והאינטרס הציבורי מחייב כי בפני בית המשפט תוצג התמונה המלאה באופן שיסייע בידי בית המשפט להגיע, במידת האפשר, אל חקר האמת, תוך מתן אפשרות לתביעה להשתמש בזכותה לתיקון כתב אישום במטרה לדון דין צדק. וראו ת"פ (מחוזי חיפה) 408/03 **פרקליטות מחוז חיפה נ' אברמוב ישראל** (פורסם בנבו, 13.05.2004); ות"פ (מחוזי חיפה) 384/00 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 25.03.2001).

בנסיבות שפורטו לעיל, אינני סבורה כי בהודעת המאשימה על תיקון כתב האישום יש משום פגיעה בתחושת הצדק וההגנות, ומתייתר המשך הדיון בשלב השלישי למבחן לקיומה של הגנה מן הצדק.

לפיכך, אני דוחה את טענתו המקדמית של הנאשם להגנה מן הצדק.

נקבע להקראה ליום 29.3.20 בשעה 10.00.

להודיע לצדדים.

ניתנה היום, כ"ח כסלו תש"פ, 26 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.